

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ
P.O.Box: 8157, Salmiyeh -22052 Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ԺԲ. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 528, ՈՒՐԲԱԹ, 14 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2020

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

ԹԵՄԻՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴ ՀԱՅՐ ՍՈՒՐԲԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԱՐ ՄԱՐՈՒՆԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆՑ

Ուրբաթ, 6 Փետրուար 2020ին, Թեմիս Կաթողիկոսական Փոխանորդ Հոգ. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուկեան իր մասնակցութիւնը բերաւ Սուրբ Մար Մարունի տօնին նուիրուած տօնակատարութեանց եւ հացկերոյթին: Հայր Սուրբին կ'ընկերակցէր Ազգային Վարչութեան անդամ Տիար Յարութ Զաքարեան:

ՀՆԴԻԿ ՄԱԼԱՆՔԱՐԱՅԻ Ս. ԹՈՎՄԱ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊԵՏԸ ԱՅՅԵԼԵՑ ԱՂԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

Հինգշաբթի, 30 Յունուար 2020ին, Հնդիկ Մալանքարայի Ս. Թովմա Եկեղեցոյ Պետ` Գերշ. Տ. Փիլիպպոս Արքեպիսկոպոսը, պատուիրակութեամբ մը այցելեց Թեմիս Կաթողիկոսական Փոխանորդ Հոգ. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուկեանին: Հանդիպման ներկայ էր նաեւ գաղութիս Հոգեւոր Հովիւ Արժ. Տ. Արտակ Ա. Քինյ. Քէհեայեանը:

Հանդիպումը առիթ մը եղաւ մօտէն ծանօթանալու, Քուէթի մէջ երկու եկեղեցիներուն ծաւալած գործունէութիւններուն մասին եւ խորհրդակցելու անոնց դիմագրուած մարտահրաւերներուն շուրջ:

Փիլիպպոս Արքեպիսկոպոսը շրջեցաւ նոր եկեղեցոյ մասնաբաժինները եւ գնահատեց հոն տարուած աշխատանքը: Հոգ. Հայր Սուրբը իր կարգին մաղթեց, որ իրենք եւս շուտով ունենան իրենց սեփական եկեղեցին Քուէթէն ներս:

Նշենք, որ յարգելի հիւրը տասը տարիներ առաջ, դարձեալ այցելած էր մեր եկեղեցին, ուր հանդիպած էր Օքսֆորտ համալսարանի իր ընկերոջ, այդ օրերու Կաթողիկոսական Փոխասնորդ՝ վախճանեալ Ս. Կորին Արք. Պապեանին:

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ԱԻՏՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Երեքշաբթի, 11 Փետրուար 2020ին Վարժարանս այցելեցին Հոլանտայի Աւետարանական Ընկերակցութեան ներկայացուցիչներ, Vilma Wolswinkel եւ Tineke Der Stock ընկերակցութեամբ Աստուածաշունչի Ընկերութեան Միջին Արեւելեան Երկիրներու Ներկայացուցիչ Դոկտ. Հրայր Ճեպէճեանի:

Յարգարժան հիւրերը շրջայց կատարեցին դպրոցէն ներս եւ մօտէն ծանօթացան անոր ուսումնակրթական ծրագիրներուն ու տարուած աշխատանքներուն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

**ՍՈՒՐԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ՄԻԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ
ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐԵՑ ՀԱՅՈՑ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱԶՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԲԱՆԱԶԵԻ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՎ**

Հինգշաբթի, 13 փետրուար 2020-ին, Սուրիոյ Խորհրդարանը միաձայնութեամբ ճանչցաւ եւ դատապարտեց 20-րդ դարու ամենատուկալի իրադարձութիւններէն մէկուն՝ ողջ մարդկութեան դէմ իրականացուած յանցագործութեան իրենց հայրենիքի մէջ 1.5 միլիոն հայերու ցեղասպանութիւնը Օսմանեան կայսրութեան կողմէ:

Ցեղասպանութեան ճանաչման բանաձեւի նախագիծի հեղինակն է «Սուրիա-Հայաստան բարեկամական խորհրդարանական յանձնաժողով»-ը, որ կը նախագահէ դոկտ. Նորա Արիսեանը:

20 յունուար 2020-ին, վերոնշեալ Յանձնաժողովը, գումարեց իր արտահերթ նիստը, ուր Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման հարցը լայն քննարկման առարկայ դարձաւ: Այնուհետեւ, նիստի տեղեկագիրը ներկայացուեցաւ Խորհրդարանի նախագահութեան, որպէսզի Խորհրդարանական ժողովի օրակարգի կէտ դառնայ:

Արդարեւ, 13 փետրուար 2020-ին, Սուրիոյ Խորհրդարանի նիստին օրակարգի վրայ տեղ գտաւ Հայոց ցեղասպանութեան մասին բանաձեւը, որմէ ետք, աւելի քան մէկ ժամ տեւած ելոյթներուն մէջ սուրիացի երեսփոխանները արտայայտեցին իրենց թեզերը եւ զօրակցութիւն յայտնեցին բանաձեւին:

Նշեմ, որ բանաձեւին մէջ յստակօրէն կ'օգտագործուի «Հայոց ցեղասպանութիւն» բառերը եւ զայն դատապարտելու ու ճանչնալու հանգամանքը: Բանաձեւի մէջ մասնաւորապէս կը նշուի. «Հիմնուելով պատմական իրականութեան վրայ, որ կը հաստատէ Արեւմտեան Հայաստանի տարածքի վրայ 1915-1923-ի միջեւ հայ ժողովուրդի բնաջնջումը, «Նկատի առնելով, որ ըստ սուրիական աղբիւրներուն՝ Օսմանեան կայսրութեան ժամանակաշրջանին Հայոց ցեղասպանութեան ու ջարդերու մեծ մասը տեղի ունեցաւ սուրիական հողատարածքին վրայ: Արդ, սուրիացի ժողովուրդը դարձաւ ականատեսը այս ոճիրին, ուր 19-րդ դարու վերջին եւ 20-րդ դարասկիզբին թուրք-օսմանցիներու հրամանով տեղի ունեցաւ 1.5 միլիոն հայերու կանխամտածուած ցեղասպանութիւնը, «Սուրիոյ խորհրդարանը կը դատապարտէ եւ կը ճանչնայ հայերու ցեղասպանութեան ոճիրը, եւ իր խոր զօրակցութիւնը կը յայտնէ եղբայրական հայ ժողովուրդին, ան նաեւ կը դատապարտէ պատմական իրողութիւնը ժխտող եւ խեղաթիւրող, որեւէ փորձ, զայն համարելով մարդկութեան դէմ ամենաճանր ոճիրներէն մէկը:

«Խորհրդարանը կը հաստատե, որ հայերը, ասորիները, եւ սուրիացի ժողովուրդի այլ մասնիկները զոհ դարձան այդ ժամանակաշրջանին թուրք-օսմանցիներու ձեռքով իրականացուած ջարդերու եւ ցեղային զտումին, եւ կոչ կ'ուղղէ աշխարհի խորհրդարաններուն եւ միջազգային հանրութեան զայն ճանչնալու եւ դատապարտելու»:

Խորհրդարանի պատգամաւորները բուռն ու յոռնկայս ծափողջիւններով ողջունեցին

Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչումը:

Նշենք, որ Սուրիոյ խորհրդարանէն ներս սոյն նստաշրջանին՝ 2016-էն ի վեր քանի մը անգամ տարբեր առիթներով հնչած էր Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման հարցը կարգ մը երեսփոխաններէ, ինչպէս՝ դոկտ. Նորա Արիսեանի, Նիտալ Հըմետիի, Սամիր Հաժժարի, Ալան Պաքըրի եւ Օմար Աարուպի կողմէ:

Վերջապէս, շնորհակալութիւն կը յայտնեմ Խորհրդարանի գործընկերներուս, որոնք չորս տարուան Խորհրդարանական նստաշրջանի ընթացքին զօրակցութիւն ու աջակցութիւն ցուցաբերեցին Հայ դատին ու յատկապէս Հայոց ցեղասպանութեան մասին քուէարկուած բանաձեւին համար:

Հոս կ'ուզեմ մեծ շնորհակալութիւնս ու երախտագիտութիւնս յայտնել Սուրիոյ Հանրապետութեան Վսեմաշուք Նախագահ Պաշար ալ-Ասատին, իր ցուցաբերած նախ անսահման վստահութեան համար, ինչպէս նաեւ իր զօրաւոր հաւատքին՝ մարդկային իրաւունքի արժէքներու, մարդկային արդարութեան, բարութեան նկատմամբ ու մանաւանդ հայ ժողովուրդի տառապանքին, դառնութեան ու անիրաւուած իրաւունքները պաշտպանելուն համար:

Դամասկոս,
Հինգշաբթի, 13 փետրուար 2020
Սուրիոյ Խորհրդարանի երեսփոխան՝
դոկտ. Նորա Արիսեան,
Նախագահ՝ Սուրիա-Հայաստան
բարեկամական խորհրդարանական
յանձնաժողովի

ԵԱՀԿ Երկիրներու Դեսպաններուն Ներկայացուեցաւ Հանրաքուէի Կայացման Հանգամանքները

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան հանդիպում ունեցաւ Հայաստանի մէջ ԵԱՀԿ անդամ երկիրներու հաւատարմագրուած դեսպաններուն հետ: Այս մասին կը տեղեկացնէ վարչապետի աշխատակազմի տեղեկատուութեան եւ հասարակութեան հետ կապերու վարչութիւնը:

Հանդիպումի ընթացքին վարչապետը մանրամասն անդրադարձաւ Սահմանադրական դատարանին շուրջ առկայ իրավիճակին, սահմանադրութեան փոփոխութիւններու յառաջիկայ հանրաքուէին եւ անոր գործադրութեան հանգամանքներուն:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան խօսեցաւ նաեւ Հայաստանի կառավարութեան բարեփոխումներու լայն օրակարգին, տեղի ունեցող ժողովրդավարական փոփոխութիւններուն, փտածութեան դէմ կառավարութեան որդեգրած քաղաքականութեան մասին:

Վարչապետը պատասխանեց նաեւ դեպքանները հետաքրքրող տարբեր հարցումներու:

Նախարար Զոհրապ Մնացականեան Հանդիպումներ Ունեցաւ Բարձրաստիճան Անձնաւորութիւններու Հետ

Աշխատանքային այցելութեամբ Աւստրիա գտնուող արտաքին գործոց նախարար Զոհրապ Մնացականեան 12 փետրուարին հանդիպում ունեցաւ Հիւլէական ուժանիւթի միջազգային գործակալութեան ընդհանուր տնօրէն Ռաֆայէլ Կրոսիի հետ:

Նախարար Մնացականեան նշեց, որ Հայաստան, հանդիսանալով խաղաղ նպատակներով հիւլէական ուժանիւթի օգտագործման ջատագով, կարելոր կը նկատէ միջազգային գործակալութեան հետ համագործակցութիւնը: Կողմերը բարձր գնահատեցին Հայաստանի ու Հիւլէական ուժանիւթի միջազգային գործակալութեան միջեւ առկայ արդիւնաւէտ համագործակցութիւնը եւ պատրաստակամութիւն յայտնեցին միացեալ ջանքեր գործադրելու փոխգործակցութեան նոր հորիզոններու ուղենշման եւ առկայ ներուժի լիարժէք օգտագործման ուղղութեամբ:

Զրոյցին ընթացքին կողմերը անդրադարձան փոխգործակցութեան օրակարգի շարք մը հարցերու, յատկապէս՝ Մեծամօրի կայանի աշխատանքի ժամկէտներու ու անվտանգ գործունէութեան, հիւլէական ուժանիւթի զարգացման եւ անվտանգութեան հարցերուն: Ռաֆայէլ Կրոսի բարձր գնահատեց այս մարզին մէջ անվտանգութեան բարձրացման ուղղութեամբ Հայաստանի կողմէ իրականացուող շարունակական բարեփոխումները:

Հիւլէական ուժանիւթի խաղաղ նպատակներով օգտագործման պարունակին մէջ միտքեր փոխանակուեցան նաեւ միջազգային ու շրջանային զարգացումներու շուրջ:

Վիեննայի մէջ նախարար Մնացականեան հանդիպում ունեցաւ նաեւ ՄԱԿ-ի գրասենեակի ղեկավար, ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարի տեղակալ, ՄԱԿ-ի Թմրեցուցիչի եւ յանցագործութեան դէմ պայքարի գրասենեակի նորանշանակ գործադիր տնօրէն Ղատա Ֆաթի Վալիի հետ:

Կողմերը գոհունակութեամբ արձանագրեցին Հայաստանի եւ ՄԱԿ-ի թմրեցուցիչի եւ

յանցաւորութեան դէմ պայքարի գրասենեակին միջեւ հաստատուած արդիւնաւետ գործընկերութիւնը եւ պատրաստակամութիւն յայտնեցին գործնական քայլերու ձեռնարկելու անոր առաւել ամրապնդման ուղղութեամբ: Նախարար Մնացականեան նշեց, որ գրասենեակի լիազօրութիւններու ծիրին մէջ ընդգրկուած մարտահրաւերներու հասցեագրումը եւ կայուն զարգացման օրակարգի յառաջումը Հայաստանի կառավարութեան առաջնահերթութիւններու շարքին է:

Մնացականեան գրուցակցին ներկայացուց Հայաստանի կառավարութեան իրականացուցած լայնածաւալ բարեփոխումներու շրջանակը: Զրուցակիցները ընդգծեցին Հայաստանի իշխանութիւններու յանձնառութիւնը՝ փտածութեան դէմ պայքարի մէջ՝ ընդգծելով այդ պայքարի կարեւորութիւնը թէ՛ ազգային մակարդակի, եւ թէ տարբեր երկիրներու հետ փորձի փոխանակման միջոցով:

Ֆրանսա – Արցախ Բարեկամութեան Շրջանակը Պատրաստ Է Աջակցելու Արցախին Անհյուող Ծրագիրներուն

Արցախի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարարութիւնը հաղորդեց, թէ Ֆրանսա-Արցախ Բարեկամութեան շրջանակի անդամները ողջունեցին գործնական ծրագիրներ իրականացնելու մասին Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահին առաջարկը եւ մտադիր են կապ հաստատելու շահագրգիռ նախարարութիւններուն հետ՝ ուսումնասիրելու անոնց իրականացման պայմանները:

29 յունուարին Ֆրանսայի նախագահը այս առաջարկին մասին խօսեցաւ Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի տարեկան ընթրիքին, ինչպէս նաեւ շեշտեց, որ «մարդկային արժանապատուութիւնն ու համերաշխութիւնը անբաժանելի են», այնուհետեւ անդրադարձ կատարեց Արցախի ինքնորոշուած հանրապետութեան իրավիճակին: Յիշեցնելով Ֆրանսայի՝ իբրեւ ԵԱՀԿ Մինսքի խմբակի համանախագահ երկրի պատասխանատուութիւնը, Էմմանուէլ Մաքրոն նշեց, որ Փարիզ «նախապատուութիւնը կու տայ ժողովուրդներուն ի սպաս գործող իրաւունքին»:

Ֆրանսա-Արցախ Բարեկամութեան շրջանակի նախագահ Կի Թեսիէն այս առիթով նախ երախտագիտութիւն յայտնեց Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի համանախագահներուն, նախագահ Մաքրոնին՝ դիտել տալով, որ արցախցիները արդար ակնկալութիւն ունին Ֆրանսայէն, որովհետեւ զայն կը նկատեն հեղինակաւոր երկիր, որ հանդէս կու գայ որպէս ժողովուրդներու պաշտպան եւ մարդու իրաւունքներու հիմնարար հարցերու պարագային՝ անզիջող երկիր:

Հանրապետութեան նախագահը մանրամասն անդրադարձ կատարեց նաեւ Ֆրանսայի եւ Արցախի քաղաքներուն միջեւ ստորագրուած բարեկամութեան հռչակագիրներուն, որոնց մեծ մասը չեղարկուած է վարչական դատարաններուն կողմէ: Կամենալով հանդարտեցնել իրավիճակը՝ Հանրապետութեան նախագահը ընդունեց, որ «օրէնքի կիրարկումը չի բացառեր երկխօսութիւնը», եւ դիտել տուաւ, որ այսուհետեւ «պիտի ընթանան իրատեսական եւ արդիւնաւետ ճամբով»:

Մաքրոն շեշտեց. «Ուղղակի երկխոսություն պիտի հաստատուի մեկ կողմէ Ֆրանսայի արտաքին գործոց եւ ներքին գործոց նախարարություններուն, միւս կողմէ նման մտադրություն ունեցող տեղական իշխանություններուն միջեւ, որպէսզի այս հարցին մէջ մենք մէկս միւսս չհակասենք եւ կարենանք աւելի արդիւնաւետ միջոցներ գտնել»:

Մանրամասնելով իր գաղափարը՝ նախագահը առաջարկեց «աշխատանքային խումբի ծիրին մէջ քննարկենք, որպէսզի այն տեղական իշխանությունները, որոնք կ'ուզեն օժանդակություն ցուցաբերել (Արցախի) բնակչութեան, կարենան տալ արդիւնաւետ եւ իրաւական առումով համապատասխան որոշումներ: Եթէ նպատակը մշակութային կամ մարդասիրական օժանդակությունն է, մենք պիտի գտնենք զանոնք իրականանալի դարձնելու իրաւական շրջանակը», նշեց Մաքրոն:

Բարեկամութեան շրջանակը գոհունակութեամբ ընդունեց նախագահին դիրքորոշման նման յառաջընթաց եւ պիտի հետեւի անոնց իրագործման: «Իմ նպատակս ինքնին Արցախի հետ կրթական եւ մարդասիրական ոլորտներուն մէջ զարգացման իրական ծրագիրներու իրականացումն է», յայտնեց շրջանակի անդամ, Ֆրանսայի Առնուվիլլի քաղաքի քաղաքապետ Փասքալ Տոլ, որուն կողմէ ստորագրուած Բարեկամութեան հռչակագիրը չեղարկուած է վարչական դատարանին կողմէ: «Յառաջիկայ շաբաթներուն շրջանակի բազմաթիւ անդամներ եւ ես ինքս կապ պիտի հաստատենք ներքին գործոց նախարարութեան հետ՝ ուսումնասիրելու, թէ ինչպէ՛ս կարելի է գործնականին մէջ նման համագործակցություն իրականացնել՝ յարգելով օրէնքի գերակայությունը եւ Հանրապետութեան արժէքները», ընդգծեց Առնուվիլլի քաղաքապետը:

Բարեկամութեան շրջանակը պատրաստ է խթանել Արցախի տեղական ինքնակառավարման մարմիններուն հետ հաստատուած համագործակցությունը՝ հետեւելով նախագահական վերջին այս նախաձեռնութեան, եւ զարգացնել Ֆրանսայի եւ Արցախի միջեւ կառուցողական յարաբերությունները:

Յորդանանի Ապտալլա Բ. Թագաւորը Հանդիպումներ Ունեցաւ Հայաստանի Նախագահին, Վարչապետին Եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին Հետ

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի նստավայրին մէջ 11 փետրուարին տեղի ունեցաւ նախագահ Արմէն Սարգսեանի եւ Յորդանանի Ապտալլա Բ. թագաւորին հանդիպումը, որուն ընթացքին քննարկուեցան տարբեր ոլորտներու մէջ երկու երկիրներու համագործակցութեան ներուժին առնչուած հարցեր, յատկապէս՝ զբօսաշրջութեան, կրթութեան եւ գիտութեան, արհեստագիտություններու, անվտանգութեան, գիւղատնտեսութեան ոլորտներուն մէջ:

Հանդիպումին ընթացքին կարեւոր նկատուեցաւ արդէն իսկ գործող ուսանողներու փոխանակման ծրագրի ընդլայնումը, ինչպէս նաեւ ուղիղ օդային թռիչքի բացումը երկու երկիրներու մայրաքաղաքներուն՝ Երեւանի եւ Ամմանի միջեւ:

Նախագահը նաեւ հաստատեց, որ Յորդանանի թագաւորին Հայաստան այցելությունը պատմական է. «Ես կը կարծեմ, թէ ասիկա պատմական այցելություն է ոչ միայն այն իմաստով,

որ թագաւորը առաջին անգամն է, որ Հայաստան կ'այցելէ, այլ նաեւ այն առումով, որ երկու երկիրներու, ժողովուրդներու բարեկամութիւնը հարիւրամեակներու, թերեւս հազարամեակներու պատմութիւն ունի: Ասիկա ինձի համար լաւ առիթ է իբրեւ հայ իմ երախտագիտութիւնս յայտնելու ձեր ժողովուրդին եւ ձեր ընտանիքին, որովհետեւ մենք բոլորս կը յիշենք, որ ձեր հօր մեծ հայրը 100 տարի առաջ արաբական աշխարհին ուղերձ յղեց՝ խնդրելով ապաստան տալ այն հայերուն, որոնք փրկուած էին Յեղասպանութենէն: Կ'ուզեմ խոնարհիլ ձեր ընտանիքին եւ ձեր նախնիներուն առջեւ, նաեւ կը փափաքիմ մեր ժողովուրդին կողմէ ձեզի շնորհակալութիւն յայտնել», ըսաւ Արմէն Սարգսեան:

Նախագահը նաեւ լուսարձակի տակ առաւ այն երեւոյթը, որ երկու երկիրներուն ժողովուրդները հին են, անոնցմէ իւրաքանչիւրը կը ներկայացնէ քրիստոնէութիւնն ու իսլամութիւնը, բայց եւ այնպէս անոնք ոչ միայն լաւ յարաբերութիւններու մէջ են, այլ միասին շատ բան ընելու կարողականութիւն ու պատրաստակամութիւն ունին: Նախագահ Սարգսեան վստահութիւն յայտնեց, որ այն ներուժը, որուն ապագային կրնան հասնիլ երկու երկիրները, շատ աւելի մեծ պիտի ըլլայ, քան է այժմ:

Հանդիպումին ընթացքին նախագահ Սարգսեան բարձրացուց Հայաստանի քաղաքացիներուն համար Յորդանան մուտքի արտօնագրային դրութեան վերացման, ինչպէս նաեւ երկու երկիրներուն միջեւ կրկնակի հարկումը բացառելու մասին պայմանագրի ստորագրութեան հարցը:

Յորդանանի թագաւորը իր խօսքին մէջ հաստատեց, որ երկու երկիրները կամրջուած են լաւ բարեկամութեամբ եւ պատմութեամբ՝ աւելցնելով, որ մեծ յարգանք կը տածեն ամենէն հին քրիստոնէայ եկեղեցւոյ նկատմամբ, որ նաեւ ներկայութիւն է Յորդանանի մէջ՝ անցեալին, ներկայիս եւ ապագային:

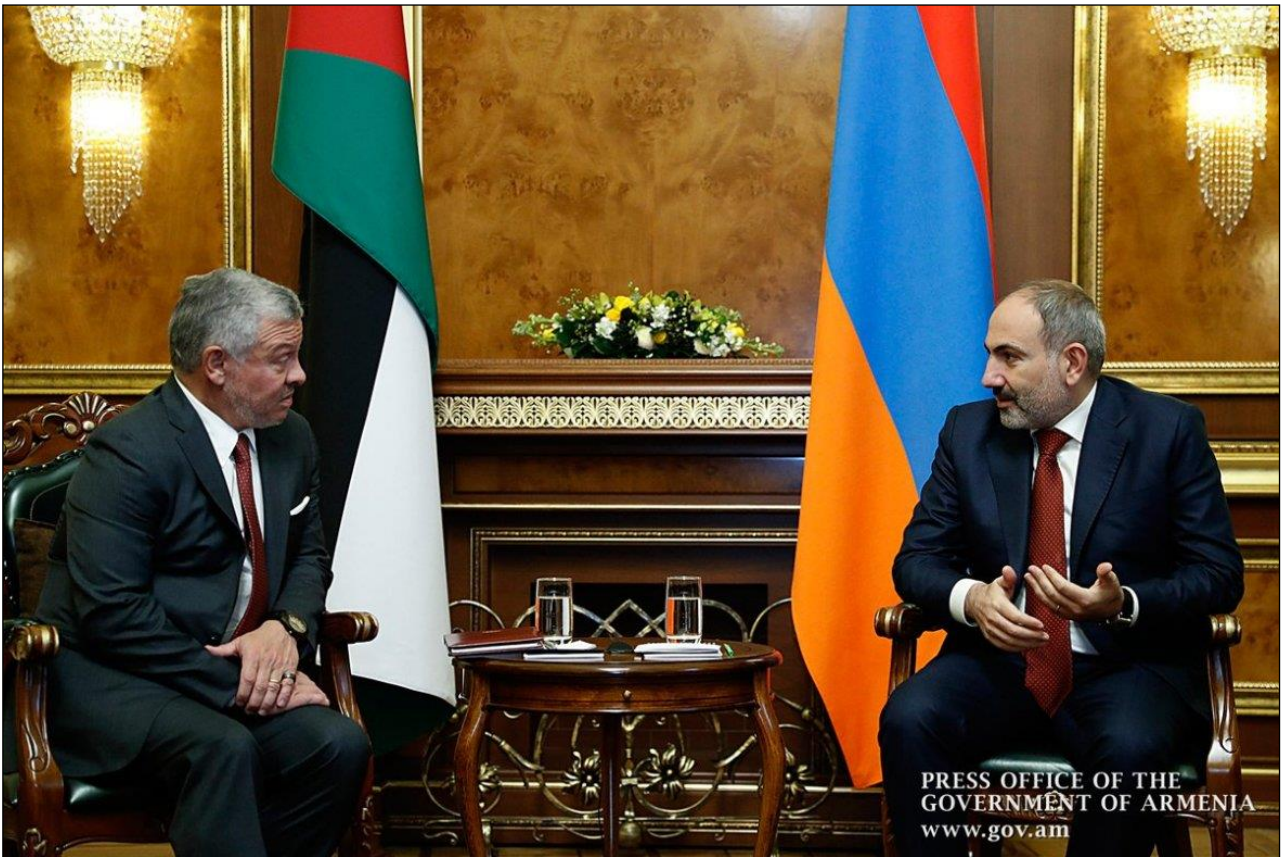
«Մեր երկիրները եւ ժողովուրդները իրենց ուրոյն տեղը ունին ժամանակակից աշխարհին մէջ՝ մնալով հաւատարիմ իրենց ինքնութեան, մշակոյթին եւ հաւատքին: Յորդանանը, ինչպէս Հայաստանը, իր մարդկային դրամագլուխը վերածեց դէպի զարգացում տանող հիմնական շարժիչ ուժի: Մեր երկիրները համագործակցութենէն քաղելու շատ բան ունին, որպէսզի գործնականացնեն այս շատ խոստմնալից ներուժը», նշեց Յորդանանի թագաւորը:

Յորդանանի թագաւորը ընդգծեց, որ հազարաւոր յորդանանցիներ արմատներով Հայաստանէն են, նաեւ անոնք տարբեր երկիրներու մէջ պատիւ կը բերեն եւ կենսական դերակատարութիւն ունին արուեստի, կրթութեան, հանրային ծառայութեան, գործարարութեան եւ բազմաթիւ այլ ոլորտներու մէջ: «Անոնք կը հանդիսանան այն հենքը, որուն վրայ մեր բարեկամութիւնը կը շարունակէ զարգանալ», դիտել տուաւ ան:

Հանդիպում Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին Հետ

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան տեսակցեցաւ Յորդանանի Ապտալլա Բ. թագաւորին հետ՝ հաստատելով, որ այս այցելութիւնը պատմական բնոյթ կը կրէ եւ առիթ է տարբեր հարցերու քննարկման:

«Յորդանանի հետ յարաբերությունները մեզի համար շատ կարևոր են, քանի որ ընդհանուր առմամբ՝ Միջին Արևելքը եւ ձեր երկիրը մենք կը տեսնենք իբրեւ ռազմավարական գործընկերության ուղղություն: Ես շատ ուրախ եմ, որ մեր երկիրներուն միջեւ յարաբերությունները կ'աշխուժանան: Մենք արդէն յստակ արդիւնքներ ունինք, նաեւ՝ քանի մը առանձնայատուկ ուղղութիւններ, որոնք երկկողմանի հետաքրքրութիւն կը ներկայացնեն: Ես նաեւ ուրախ եմ, որ ձեզի կ'ընկերակցի գործարարներու պատուիրակութիւն մը: Կ'ուզեմ շեշտել, որ մեր ժողովուրդը շատ դրական պատմական յիշողութիւն ունի ձեր երկրին կապուած, քանի որ ձեր երկիրը, ձեր ժողովուրդը մեծ աջակցութիւն ցուցաբերած է Հայոց ցեղասպանութենէն փրկուածներուն նկատմամբ, եւ այս փաստը աւելի կը ջերմացնէ մեր վերաբերմունքը Յորդանանի եւ անոր ժողովուրդին նկատմամբ», շեշտեց Փաշինեան:

Ապտալլա Բ. թագաւոր յատուկ կերպով լուսարձակի տակ առաւ երկու երկիրներուն միջեւ առկայ առանձնայատուկ բարեկամութիւնը, որ աւելի պայծառ եւ ջերմութեամբ շարունակուելու տուեալները ունի: Հանդիպումին ընթացքին զրուցակիցները քննարկեցին հայ-յորդանանեան տնտեսական եւ մարդասիրական յարաբերութիւններու զարգացման վերաբերող շարք մը հարցեր:

Վարչապետ Փաշինեան նշեց, որ Հայաստանի մէջ ներկայիս տնտեսութիւնը ունի զարգացման լաւ միտումներ, եւ ստեղծուած է բարենպաստ տնտեսական միջավայր՝ դիտել տալով, որ Հայաստանի կառավարութիւնը շահագրգռուած է յորդանանեան գործարարութեան եւ դրամագլուխի ներգրամամբ՝ շեշտելով, որ փոխգործակցութեան լաւ հեռանկարներ առկայ են տնտեսութեան տարբեր ճիւղերուն մէջ: Անոր համաձայն, Հայաստան նաեւ յորդանանցի գործարարներուն համար կրնայ ծառայել իբրեւ մուտք դէպի Եւրասիական տնտեսական միութիւն:

Ապտալլա Բ. թագաւորը յայտնեց, որ իր երկրի կառավարութիւնը եւս շահագրգիռ է Հայաստանի հետ առեւտրական-տնտեսական կապերու զարգացմամբ, ու իրենք հետաքրքրուած են զբօսաշրջութեան, գիւղատնտեսութեան, տեղեկատուական արհեստագիտութիւններու եւ այլ մարզերու մէջ համագործակցութեամբ:

Երկկողմանի յարաբերութիւններուն նոր ազդակ հաղորդելու պարունակին մէջ կողմերը կարելոր նկատեցին նաեւ վիզային դրութեան դիւրացման ուղղութեամբ միացեալ աշխատանքներու իրականացումը:

Հայաստանի վարչապետը եւ Յորդանանի թագաւորը միտքեր փոխանակեցին նաեւ Հարաւային Կովկասի եւ Միջին Արեւելքի մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններուն վերաբերեալ: Կողմերը անդրադարձան Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման բանակցային գործընթացին եւ ընդգծեցին հարցը բանակցութեամբ լուծելու կարելորութիւնը:

Հանդիպում Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. Կաթողիկոսին Հետ

Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. կաթողիկոսը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինի մէջ 11 փետրուարին հիւրընկալեց պաշտօնական այցելութեամբ Հայաստան գտնուող Յորդանանի թագաւոր Ապտալլա Բ.-ը:

Ողջունելով Յորդանանի թագաւորին այցելութիւնը Հայաստան եւ Ս. Էջմիածին՝ վեհափառը յոյս յայտնած է, որ անիկա աւելի պիտի զօրացնէ երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւնները՝ նպաստելով հետագայ սերտ գործակցութեան:

Զրոյցին ընթացքին վեհափառը գոհունակութեամբ արձանագրեց, որ Հայոց ցեղասպանութենէն վերապրած հայ ժողովուրդի զաւակները կրցած են վերագտնել իրենց բնականոն կեանքը Յորդանանի մէջ՝ գալիքին հանդէպ յոյսով ու լաւատեսութեամբ իրենց օգտաշատ ներդրումը բերելով երկրի յառաջընթացին: Իր կարգին, Ապտալլա Բ. թագաւորը ուրախութիւն յայտնեց հանդիպումին առիթով՝ խօսելով մասնաւորաբար քրիստոնէայ ու իսլամ ժողովուրդներու փոխյարաբերութիւններուն եւ այդ առնչութեամբ իր նախնիներուն դաւանած համոզումներուն մասին:

Անդրադառնալով հայ համայնքի կարելոր դերակատարութեան Յորդանանի եւ Միջին Արեւելքի երկիրներուն մէջ՝ թագաւորը յոյս յայտնեց, որ Հայաստանի հետ կապերու զարգացումով պիտի զօրանայ նաեւ Յորդանանի հայ համայնքը: Յորդանանի թագաւորը վերահաստատեց նաեւ իր պատրաստակամութիւնը՝ շարունակելու զօրակցութիւնը հայոց եկեղեցւոյ եւ Երուսաղէմի հայոց պատրիարքութեան:

WWW.AZTARAR.COM

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

«Այն Ասատ Ռազմակայանին Վրայ Մեր Յարձակումին Մասին Տակաւին Չբացայայտուած Բազմաթիւ Տեղեկութիւններ Կան» Կ'ըսէ Իրանցի Պաշտօնատար Մը

Իրանի Յեղափոխութեան պահակազունի օդատիեզերական ուժերու հրամանատար գնդապետ-գորավար Հաժիգասէլ յայտնեց, որ Իրաքի մէջ ամերիկեան Այն Ասատ ռազմակայանին դէմ յարձակումին մասին տակաւին բազմաթիւ չբացայայտուած տեղեկութիւններ գոյութիւն ունին: Այս մասին կը հաղորդէ իրանեան «Թասնիմ» լրատու գործակալութիւնը:

Հաժիգասէլ յայտնեց, որ այդ տեղեկութիւններուն բացայայտումը կարիքը ունի անկախ նիստի մը, որպէսզի իրանցի ժողովուրդը իրազեկ դառնայ:

Հեզնէլով ամերիկեան լրատուամիջոցներու այն հաղորդումները, թէ՛ սակաւաթիւ ամերիկացի զինուորներ ուղեղային ցնցում ունեցած են, ան նշեց, թէ հաւանական է, որ լրատուամիջոցներ որոշ ժամանակ ետք հաղորդեն, որ ամերիկացի զինուորները «ուղեղային թէթել մահուան» ենթարկուած են:

Էրտողան. «Սուրիոյ Կառավարութիւնը Շատ Սուղ Գին Պիտի Վճարէ». Թուրքիան Պիտի Յայտարարէ Իտլիպի Մէջ Իր Որդեգրելիք Քայլերուն Մասին

Թուրքիոյ նախագահ Ռեճէփ Թայիփ Էրտողան յայտնեց, թէ սուրիական կառավարութիւնը «սուղ գին պիտի վճարէ» թուրք զինուորներուն վրայ իր կատարած յարձակումին համար, որուն պատճառով թրքական բանակին մէջ 5 զոհ եւ 5 վիրաւոր արձանագրուեցաւ:

«Երէկ սուրիական կառավարութիւնը ուժեղ պատասխան մը ստացաւ: Պիտի շարունակենք այս ընթացքը: Անոնք սուղ գին պիտի վճարեն: Թուրքիոյ յաւելեալ քայլերուն մասին պիտի յայտնեմ վաղը խորհրդարանական նիստին ընթացքին», ըսաւ Էրտողան:

Յիշեցնենք, որ Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնը մէկ օր առաջ հաղորդած էր, թէ հիւսիսային Սուրիոյ մէջ սուրիական բանակին կողմէ ռմբակոծման պատճառով սպաննուած են 5 թուրք զինուորներ, եւ 5 ուրիշներ վիրաւորուած են՝ աւելցնելով, որ թրքական ուժերը հակադարձելով հարուածած են սուրիական կառավարութեան 115 թիրախներ, քանդելով անոնցմէ 101-ը: Թուրք պաշտօնատարներ իրենց կարգին «Ռոյթըրզ»-ի յայտնած էին, թէ Սուրիոյ բանակը յարձակում գործած է Թաֆթանազի մէջ՝ թրքական հսկողութեան կէտի մը վրայ:

Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը Միջազգային ընտանիքին կոչ ուղղած էր՝ Իտլիայի եւ Հալէպի գիւղական շրջանին մէջ յաւելեալ ուժեր տեղակայելու Թուրքիոյ քայլին նկատմամբ կեցուածք որդեգրելու:

Մինչ այդ, Մարդկային իրաւանց սուրիական դիտարանը հաղորդեց, որ Սուրիոյ զինեալ ուժերը, ռուսական աջակցութեամբ, շաբաթներ տեւած զինուորական լայնածաւալ յարձակումէ մը ետք 8 տարուան մէջ առաջին անգամն ըլլալով ամբողջութեամբ իրենց վերահսկողութեան տակ առած են Հալէպ-Դամասկոս ճամբան:

«Մփութնիք» հաղորդեց, որ Սուրիոյ բանակը ահաբեկչական ուժերուն կողմէ անակնկալ յարձակումէ մը ետք, կարճ ժամանակով նահանջելէ ետք, վերատիրացած է Իտլիայի նահանգի Նայրապ գիւղին: Բանակը նահանջելէ մէկ ժամ ետք, հակայարձակումի դիմելով սկսած է վերականգնել գիւղին վրայ իրենց

վերահսկողութիւնը:

Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնը ատկէ առաջ յայտնած էր, թէ Սուրիոյ բանակը լքած է գիւղը եւ կորսնցուցած ուղղաթիռ մը, որուն օդաչուները մահացած են, երբ ուղղաթիռը Ժապհաթ Նուսրայի զինեալներուն հետ բախումներուն ընթացքին վար առնուած է:

Միւս կողմէ, Ռուսիոյ նախագահի բանբեր Տմիթրի Փեսքով յայտարարեց. «Պէտք է դադրեցնել սուրիական եւ ռուսական ուժերուն դէմ բոլոր ահաբեկչական յարձակումները»:

«Փութին եւ Էրտողան մտադիր չեն Իտլիայի մէջ կացութեան վատթարացման հարցին շուրջ հանդիպում ունենալու», աւելցուց ան:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտնեց. «Սուրիական բանակին կողմէ Իտլիայի շրջանին մէջ թրքական ուժերուն վրայ յարձակումները բոլոր սահմանները կը շրջանցեն»՝ աւելցնելով, որ Ուաշինկթըն կ'աջակցի Թուրքիոյ՝ ՕԹԱՆ-ի մէջ իր դաշնակիցին:

ՇՈՒՏՈՎ

**ՔՈՒԷՅԹԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՔԵՐՄԷՍ**

2020

www.aztarar.com

ՄԵՆՔ ՄԱՍՆԱԿԻՑ ԵՆՔ

Երիտասարդը, մանաւանդ հայ երիտասարդը նահանջը երբեք չընդունիր: Ան ծնած ու դաստիարակուած է անվախօրէն կռուելու յանուն իր սկզբունքներուն եւ երազանքին իրագործման:

Մենք միշտ հպարտ ենք մեր երիտասարդներով եւ այսօր կը ներկայացնենք այդ փաղանգին պատկանող՝ Քուէյթի Ազգային վարժարանէն խիզախ շրջանաւարտ մը, որ ամէն դժուարութիւն յաղթահարելով հասաւ իր նպատակին, գէթ առաջին հանգրուանին:

Մեր հիւրը երկրաչափ՝ Ատոմ Քէհեաեանն է:

Ատոմի հետ մեր ծանօթութիւնը վաղուց է: Իմ պաշտօնավարութեան առաջին տարին էր Քուէյթի Ազգային վարժարանէն ներս, որպէս փոխ տնօրէն, երբ ան 12-րդ կարգի փայլուն աշակերտ էր, եւ մնաց այդպէս միշտ փայլուն եւ գործունէալ:

«Սարոյեան Սերունդ»ի շրջանաւարտներէն՝ Ատոմ, վարժարանիս 2008-ին շրջանաւարտներէն, մեկնած է Սուրիա եւ յաճախած է Հալէպի Պետական համալսարանի քաղաքացիական Շինարարութեան բաժինը: Սակայն երբեք մտքովը չէր անցած, որ խաղաղ ու կենարար Հալէպ քաղաքը եւ ընդհանրապէս Սուրիան պիտի դառնար վայրագ պատերազմի գոհր եւ ան ճարահատ պիտի վերադառնար Քուէյթ՝ ծնողքին մօտ:

Մէկ տարի փորձեց Քուէյթի համալսարաններուն մէջ շարունակել իր կրթութիւնը, սակայն պայմանները դժուար էին, հետեւաբար որոշեց երթալ Հայաստան եւ հոն շարունակել իր մասնագիտութիւնը, ուրկէ վկայուեցաւ որպէս քաղաքաշինութեան երկրաչափ:

2014-ին վերադարձաւ Քուէյթ եւ մինչեւ այսօր կ'աշխատի Քուէյթի «Ալահմատի» շինարարական ընկերութեան մէջ:

Ատոմ կը ծառայէ Քուէյթի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ դպրաց դասին, որպէս սրկաւագ միշտ հետեւելով իր հօր՝ քուէյթի հայկական համայնքի ջանասէր հովիւ՝ Արժ. Ս. Արտակ Քհնյ. Քէհեաեանի խորհուրդներուն:

Մշակութասէր ընտանիքի մէջ դաստիարակուած Ատոմ, միշտ ալ սիրած է հայ գիրն ու գրականութիւնը, առաւել հայ երգն ու երաժշտութիւնը, ի մասնաւորի դասականը: Հալէպի մէջ ուսանողական տարիներուն հետեւած է ձայնամարզութեան դասընթացներու: Վերջին տարիներուն Քուէյթի երաժշտական ձեռնարկներուն իր պատուաբեր ներկայութեամբ եւ իւրայատուկ երգեցողութեամբ միշտ գնահատանքի արժանացած է հանրութեան կողմէ:

Համազգայինի անդամ է եւ շրջան մը եղած է գործօն վարչական:

Լաւատես մեր երիտասարդին համար չկայ անկարելի բան: Իր կարծիքով երիտասարդները պէտք է աշխատին անպայման իրագործել իրենց երազանքները եւ ստեղծել իրենց անհատական ձեռնարկները:

Աւարտին մեր փայլուն շրջանաւարտին յանձնեցինք Ազդարարի եւ Քուէյթի Ազգային վարժարանի անունով յուշանուէր մը նաեւ Քուէյթի Հայ Դատի յանձնախումբին կողմէ հրատարակուած «ՅԱԻԵՐԺԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐ» գիրքը:

ԱՆՂԱՂԱՐ

«Այ Ֆոն»՝ Ամենագէտ-Բանգէտը

Քանի մը տարի առաջ էր, երբ տղաս իր մանչուկին ծննդեան տարեդարձին, իբրև լուսագոյն նուէր, «Այ ֆոն» կոչուած հեռաձայն մը գնած էր եւ այդ ձեւով ալ՝ մեր թոռնիկին օրը շէնցուցած: Անսահման ուրախութիւն:

Բայց անկեղծ ըսելով, իբրև մտահոգ հայր եւ մեծ հայր, նոյն պահուն տղաս մէկ կողմ քաշելով՝ ըսած էի, թէ իմ կարծիքով այս նուէրը քիչ մը «կանուխ» էր եւ իր այս տարիքին ալ՝ անյարմար: Տղաս, հայրական իր իրաւասութիւնները կարծես անտեսուած կամ ոտնակոխ նկատած ըլլար, պատասխանած էր.

– Պա՛ս, իր դասարանին մէջ բոլոր դասընկերները արդէն ունին... Եթէ սխալ բան մը պատահի... Շուտով մեզ տեղեակ կրնայ պահել, չէ՞ եւ այլն... եւ այլն...

Ահա՛ քեզի ծակ տրամաբանութիւն, որ ինծի համար ուրիշ բան չէր, եթէ ոչ՝ պարզապէս ինքնախաբէտութիւն եւ նոյնքան ալ աժան արդարացում: Մակայն, իբրև ծնող, ինձմէ միայն զգուշացնել կ'իյնար: Ինք ճիշդ էր, եւ ինծի չէր իյնար, կը հասկնամ: Վերջապէս ինքն էր հայրը եւ ան ալ՝ իր գաւակը: Մեղքը վիզը: Հոս Ամերիկա է եւ վե՛րջ:

Ու պատահեցաւ, որ ամիսներ ետք, օր մըն ալ ինծի վիճակուեցաւ թոռնիկիս դասերուն «նայելու» հաճելի պարտականութիւնը: Օ՛հ, ինչ ցնծութիւն: Նոյնիսկ երկինքին ջերմութեամբ ժպիտ պարզեւող եւ ժամերս առաւել ախորժալի դարձնող ցնծութիւն:

Ու հազիւ զինք դպրոցէն տուն բերած էի, ինք բարձրաձայն յայտարարեց, որ շատ «հոմ ուրբք»՝ պարտականութիւն-դաս ուներ: Ուստի արագ մը համաձայնեցանք: Առանց պատահ մը ուտելու՝ նախ ես ու ինք նստեցանք մեր ճաշարանի երկար սեղանին շուրջ, քով-քովի, ինք՝ իր դասերով մտահոգ, իսկ ես ալ՝ պապիկի մեծ հետաքրքրութեամբ տրամադրուած: Ապա ինք իր պայուսակէն հանեց տետրակ մը եւ թիւերով լեցուն էջ մը թուղթ եւ դառնալով ինծի՝ դարձեալ անգլերէնով ըսաւ.

– Պապի՛կ, «տո՛ւ եւ նօ մաթ», դուն թուաբանութիւն գիտե՞ս:

– Քիչ մը, շատ քիչ... – Հայերէնով եւ սովորական կատակովս պատասխանեցի՝ միաժամանակ սպասելով, թէ այս խօսակցութիւնը մեզի մինչեւ ո՞ր պիտի առաջնորդէր:

– «Ֆոր մի, ից վերի իգի»՝ ինծի համար շատ դիրքին է,- ըսաւ ու սկսաւ իր դասին:

Քիչ մը հպարտ, «ապրիս» մը ըսի եւ տեսայ, որ եղածը հարիրաւոր թիւերու միայն տասը վարժութիւն-գործողութիւններ էին: Տասը հատ միայն ու երեւակայեցէ՛ք՝ «շատ դաս ունիմ»: Ահա՛ քեզի դպրոց եւ ահա՛ տան պարտականութիւն, կամ ինչպէս ժամանակին ողորմած մեծ մայրս նման առիթներուն քննիծաղով կ'ըսէր. «Ա՛ն քեզի ամերիկեան մանկապարտէզ»:

Ապա, իրեն մօտենալով, սեւագրութեան թուղթ մը վերցուցի եւ գրեցի առաջին թիւերը ու սկսայ մտովի բազմապատկել եւ թիւերը նշանակել: Բայց հազիւ առաջին շարքս ամբողջացուցած էի, երբ բարձրաձայն

ըսաւ, թէ ինք արդէն գործողութեան պատասխանը գտած էր: Անմիջապէս նայեցայ իր թուղթին: Բացայայտ զմայլանք մը: Հաւասար գծիկին քով գրուած էր պատասխանը: Այս մէկը առիթ տուաւ, որ ես ալ իմ կարգիս արագ մը «լուծէի» եւ իմ պատասխանս բաղդատէի: Երկուքն ալ նոյնն էին: «Լակոտիկը» ճիշդ բազմապատկած էր: Ջարմացայ, բայց նկատեցի, որ սեւագրութեան թուղթին վրայ ո՛չ մէկ թուանշան արձանագրած էր:

Հոգ չէ, ըսի մտովի... Ինք այսպէս վարժուած է եւ կամ այս մեթոտով սորվեցուցած են...

– Պապի՛կ, «Այ թուտ ետ, ետ տոնթ նօ մաթ, պապի՛կ, քեզի ըսի, դուն թուաբանութիւն չես գիտեր», ըսաւ եւ լայն ժպիտ մը գծելով իր փոքր դէմքին՝ անմիջապէս անցաւ յաջորդ թիւին:

Վայրկեանին մտովի սանկ հպարտանքի հով մը անցաւ դէմքիս վրայէն: Թռռնիկս իր այս տարիքին ինձմէ աւելի արագ կըրցած էր այս գործողութեան պատասխանը գտնել: Պրաւօ՛: Ու որոշեցի տղուս ներկայութեան այս դէպքը մեծ գովասանքով իրեն ալ պատմել:

Բայց հիմնուելով իր՝ ինծի հասցեագրած, զինք յոխորտացնող այդ հաստատումին, որպէսզի զիս «տըմպօ» մը չկարծէր ու նաեւ չարչրկուող միտքս հանդարտեցնող լուսաբանական կէտեր փնտռելու համար, նախ հրաժարեցայ վարժութեան լուծման կամաւոր մասնակցութենէս եւ ապա սկսայ աւելի ուշադրութեամբ հետեւիլ իր շարժումներուն, որովհետեւ իսկապէս «ինչպէ՛ս» հարցականը կասկածոտ «բաներ» բեռցուցած էր մտքիս մէջ:

Կը զգայի, որ ես իր «թակարդին» մէջ ինկած էի: Ու վերը Աստուած մը կայ. միշտ մեզի յիշեցուցած էին մեր մեծերը: Եւ ահա... Գտայ: Մեր խաբէբայ «մուկը» բռնեցի: Բռնուեցաւ: Այսպէս, ճարպիկ թռռնիկս իր այս վարժութեան լուծման համար, ինձմէ ծածուկ դիմած էր իր այդ «Այ ֆոն» կոչուած հեռաձայնին եւ անկէ՛ պատասխանը արագ մը գտած:

Անմիջապէս իրեն դառնալով, սանկ քիչ մը խոր աչքերով, երկար նայեցայ: Ինք, կեղծ եւ սակայն մանկական անմեղ ժպիտովը նայուածքս փոխարինեց: Սիրտս գրաւել փորձեց: Նկատեցի, որ դէմքը զաղտնիքով մը կարծրացած էր եւ վրան ալ վախի մը հետ խառնուած պատժուելու մտահոգութիւնը կար: Արագ մը որոշելով՝ գրաւեցի այդ անիծեալ գործիքը: Վայրկեանին սենեակէն ներս աղմուկ ու լաց իրար խառնուեցան: Սակայն եւ այնպէս, որքան ալ առատ ըլլային իր մեծ ու խոշոր արցունքները, զիս չէին կրնար համոզել: Ձգեցի, որ լայ եւ նոյնիսկ ստիպեցի, որ մէկ առ մէկ թիւերը գրելով եւ մատներուն վրայ հաշուելով ամբողջացնէր իր այս վարժութիւնները:

– Մայ թիչըր, իմ դասատուն կ'արտօնէ... «ուայ... Ուայ... Ինչո՞ւ... Բոլորն ալ «Այ ֆոն»-էն կ'օգտուին,- շարունակ անզլերէնով եւ լալագին կը պատճառաբանէր ու դպրոցականի հետաքրքիր թաց աչքերով ու խստօրէն պահանջող ակնարկ մը նետելով վրաս: Եւ տակաւին կ'աւելցնէր, թէ այս «Այ ֆոն»-էն կրնային օգտուիլ ոչ միայն թուաբանութեան, այլ որեւէ նիւթի, հարցումի կամ վարժութեան, ըլլար ան պատմութիւն կամ գիտութիւն: Մէկ խօսքով, կրնային ապաւինիլ «անիծեալ» գործիքին, իրենց համար բանգէտ ու «փրկարար» այդ հեռաձայնին եւ անով ալ պարապիլ: Ահա՛ դպրոց...

Ու հակառակ իր աղաչանք-պաղատանք եւ արագահոս արցունքներուն՝ իմ կողմէ ոչ մէկ զիջում: Խիստ կեցուածքս չէի փոխած: Թո՛ղ սորվի: Մեզի պէս ինքն ալ թո՛ղ սորվի. միտքը թող վարժուի, աշխատցնէ՛, ամբարտի... Անընդհատ մտովի ես զիս կ'արդարացնէի:

Հաստատօրէն իրեն համար անարդար եւ չար պապիկ մըն էի: Այդ մէկը իր նայուածքներէն տեսանելի էր: Ու հակառակ իր պաղատանքներուն՝ ես մինչեւ իր վերջին վարժութեան աւարտը որոշումիս վրայ հաստատ մնացի:

Ու այս բոլորէն ետք, հիմա, սակայն, ամէն բան պարզուած էր: Այս ձեռով մեր թոռնիկը որեւէ ճիգ պիտի չթափէր բան մը սորվելու կամ մտածելու համար: Իր ուղեղը պիտի չյոզներ, եթէ զինք չանջատէին այդ գործիքէն: Իր տեղը այդ հեռաձայնը արդէն կրնար մտածել: Ուստի ինծի համար իսկապէս որ լուրջ հարց եւ տագնապ մըն էր պարզուած այս իրականութիւնը:

Եւ եթէ դպրոցներէն ներս աշակերտները գաղտնի կամ արտօնութեամբ «Այ ֆոն»-ով պիտի կարենային պարապիլ, է՛հ, ուրեմն ինչո՞ւ համար մեր զուակները դպրոց կը դրկէինք: Այդ մէկը տան մէջ ալ կարելի էր... Չէ՞: Ուրեմն, ինչո՞ւ համար էին դասատուներն ու ուսուցիչները: Այս ի՞նչ աշխարհ է եղեր... Ի՞նչ ուսումնական մեթոտ: Վրա՛ս գրէ:

Վարժես ես ինծի հետ կռուի մէջ էի: Յստակ էր, որ մեծ մտահոգ մըն էի, եւ անկասկած այս մտահոգութիւնը կը պատկանէր բոլորիս: Ահա, թէ ինչպէ՛ս ամերիկեան հեւքին մէջ բան մը պահելու համար շատ ծանր կը պայքարինք: Անոր համար է, որ յաճախ մեր կեանքը այսպէս շուարած է: Ամէն օր մեր շուրջը նորութիւններ կը ծնէին, որոնք շուտով կը գրաւէին նոր սերունդի ուղեղները եւ նոյնիսկ շուարումի կը մատնէին մեզի նման մեծերը:

Լոյսի արագութեամբ դէպքեր կը պատահէին: Արագավազ կեանք եւ նոյնքան ալ արագախազ փոփոխութիւններ: Չենք գիտեր՝ վաղը ինչե՛ր կրնային պատահիլ:

Անորոշութիւն է՛ւ մտահոգութիւն:

Արդեօ՞ք մենք գիտենք, թէ այս ընթացքով նոր սերունդը ո՛ր կ՛երթայ կամ դէպի ո՛ր կ՛ուզենք առաջնորդել: Ժամանակը արագացած է, եւ աշխարհը նոր հունի մէջ է: Գիտենք ու նաեւ կը զգանք, որ ժամանակները ամէն տեղ ալ փոխուած են: Բայց...

Ուրեմն, ի՞նչ բանէ պէտք է կառչիլ եւ կամ ի՞նչ սայլի վրայ պիտի կարենանք բարձել անձնական եւ յատկապէս ընտանեկան մեր կեանքը: Հապա՞ ազգայինը...

Գիտութիւնը իր նորութիւն-գիտերով տարօրինակ խաղեր կը խաղայ մարդկային կեանքին հետ: Մարդիկ, մեծ ու փոքր, ընտրած են կեանքը ապրելու դիրքին միջոցը եւ գոհը դարձած՝ նոր իրականութեան: Մոռցած են էականը, նշանակալիցը, կարեւորը: Սակայն հարցը այն է, թէ արդեօք պիտի կրնա՞նք այս «անորոշը» անիծել եւ զայն յաղթահարել:

Ո՞ր մնացին մեր ամանդութիւններն ու սովորութիւնները:

Եւ ինքնաբերաբար մտովի բաղդատական մը կ՛ուզես ընել հինին եւ նորին միջեւ: Կը զգաս, թէ ի՞նչ էր մեր ապրած կեանքը ու զլուխդ իբրեւ ափսոսանքի նշան, աջ ու ձախ կը շարժես, բայց եւ այնպէս ակամայ, բոլորին նման կը հետեւիս «նորին», ներկայի հոսանքին՝ ինքզինքդ ալ ճարահատ արդարացնելով, որ կեանքը կարճ է, ուստի չ՛արժէր...

Եւ աւելի՛ն. հաւանաբար նոյնիսկ մտովի իբրեւ սրտի դատարկ մխիթարանք կ՛ըսես.

– Երանի ես ալ այս օրերուն ծնած ըլլայի:

Բայց եւ այնպէս... Երնէկ այն օրերուն...

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ
Հայ Կրթական և Մշակութային Միություն

HAMAZKAYIN
Armenian Educational & Cultural Society

Թուրքիայի Մեկուսի Կազմ

Յայտարարություն Միբելի Քուլթահայեր՝

Ուրախությամբ կը տեղեկացնենք թե Համազգայինի Պարի Յանձնախումբը կազմակերպած է

ՍԻՐՈՂԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐՈՒ ԴԱՍԸՆԹԱՅՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ. ԼԱՏԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ

Ղեկավարությամբ՝ Հայաստանէն յատուկ ժամանած բնադրող պարուսոյց

ԺԵՆԻՎ ԲՈԼՈՅԵԱՆԻ

Փետրուար 2-էն սկսեալ փորձերը տեղի կ'ունենան Ազգային Վարժարանէն ներս:

Կրնան արձանագրուիլ թե անհատները և թե զոյգերը:

Արձանագրութեան համար դիմել հետեւեալ ընկերուհիներուն՝
Լուսիկ Թէմամեան 9959 0172
Սիլվա Քասունի 9756 6356

Ջերմ բարեկներով՝
Համազգայինի Պարի Յանձնախումբ

Email: kuiwait@hamazkayin.com

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Դպրեվանքի 90-ամեակի Նշում

Հովանաւորութեամբ Բերիոյ հայոց թեմի առաջնորդ Մասիս եպս. Զօպուեանի եւ նախագահութեամբ Բերիոյ հայոց թեմի Ճեզիրէի առաջնորդական փոխանորդ Լեւոն վրդ. Եղիայեանի, 31 յունուարին «Կիլիպէնկեան» սրահին մէջ նշուեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ դպրեվանքի 90-ամեակը:

Օրուան հանդիսավարներ Սարգիս սրկ. Սիմոնեան եւ Դալար Մարտիրոսեան-Սիմոնեան հրաւիրեցին ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգելու յիշատակը անմահ նահատակներուն եւ վախճանեալ դպրեվանեցիներուն:

Սարգիս սրկ. Կարապետեան իր բացման խօսքին մէջ յայտնեց, որ մեր ժողովուրդի դարաւոր պատմութենէն ստրված ենք, որ աշխարհի որեւէ անկիւն կրթօճախ ունենալը կ'երաշխաւորէ թէ՛ մեր ինքնութիւնը եւ թէ՛ հայապահպանումը աւելցնելով, որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ դպրեվանքը այն եզակի տունն է, որ 90 տարիներ շարունակ կերտեց կաթողիկոսներ, ազգային ու հոգեւոր ղեկավարներ, ուսուցիչներ ու երաժիշտներ:

Աւարտին հայր սուրբը իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ դպրեվանքի վսեմ առաքելութեան եւ որպէս դպրեվանեցի՝ անհուն ուրախութեամբ յայտնեց իր երախտագիտութիւնը այս ազգային եւ հոգեւոր կեդրոնին, ուր ստացաւ ազգային եւ հոգեւոր դաստիարակութիւն: Ան շեշտեց, որ դպրեվանքը փոքր աշխարհ մըն է եւ աշխարհի բնութեան նման՝ ունի չորս եղանակներ. ա) հոգեւոր դաստիարակութիւն, բ) մտաւոր դաստիարակութիւն, գ) ընկերային դաստիարակութիւն, դ) երաժշտական դաստիարակութիւն, որոնք ի մի համախմբուելով՝ կը կազմեն դպրեվանեցիին հոգեմտաւոր աշխարհը, որ կը պսակուի եւ կ'իրագործուի ծառայութեան գաղափարով ու կեանքով:

ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի Ներկայացուցիչ Իշխան Սաղաթելեանի Այցելութիւնները

5 փետրուարին ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի ներկայացուցիչ Իշխան Սաղաթելեան, ընկերակցութեամբ ՀՅԴ Կեդրոնական կոմիտէի անդամներ Կարօ Իսփենճեանի եւ Հրայր Կարապետեանի, այցելեց Ազգային առաջնորդարան եւ հանդիպում ունեցաւ թեմի առաջնորդ Մուշեղ սրբ. Մարտիրոսեանի հետ:

Սրբազանը ողջունեց հայրենի հիւրը ազգի տան մէջ, ուր իւրաքանչիւր հայ իբրեւ հարազատ կ'ընդունուի, եւ յաջողութիւն մաղթեց անոր՝ իր հայրենասուէր առաքելութեան ու ծառայական կեանքի պատասխանատուութեան մէջ:

Ազգային վարչության անունով Կարո Էշկիեան խօսք առնելով՝ մաղթեց, որ նման այցելություններ յաճախ կրկնուին: Ան նաև արդիւնաւետ գործունէութիւն մաղթեց հիւրին ինչպէս անցեալին ապագայի համար եւս, վերահաստատելով թեմին զօրակցութիւնը Հայաստանի ու Արցախի վերականգնումի աշխատանքներու աւելի եւս բարգաւաճման:

Իշխան Սաղաթելեան շնորհակալութիւն յայտնեց տրուած առիթին ու ջերմ ընդունելութեան համար, ապա ամփոփ կէտերու մէջ անդրադարձաւ Հայ եկեղեցւոյ պատմական ու ազգաշէն ծառայութեան՝ յատկապէս կեդրոնանալով Կիլիկիոյ Ս. Աթոռի դարաւոր դերակատարութեան վրայ՝ սփիւռքի մեր գաղութներու հայապահպանման ու ծաղկումին իր մեծ առաքելութեան մէջ:

Հանդիպումը առիթ հանդիսացաւ նաև լուսաբանություններ տալու Ազգային առաջնորդարանի յարկին ու հովանիին տակ տարուող եկեղեցաշէն ու սերնդակերտ աշխատանքներուն, ինչպէս նաև՝ հայրենիքի տնտեսական, կրթական, ազգային արժէքներու պահպանման, ազգային քաղաքականութեան ու կենցաղային մակարդակի բարելաման, արտագաղթի կանխարգիլման ծիրերուն մէջ տարուող աշխատանքներուն մասին: Շեշտուեցաւ նաև պատասխանատուութեամբ ու բարձր գիտակցութեամբ ծառայելու, հայրենիք-սփիւռք գործակցութեան ու փոխադարձ զօրակցութեան, ինչպէս նաև մեր իրաւունքները աննահանջ կերպով շարունակելու եւ հայրենաշինութեան նուիրուելու հրամայականները: Հանդիպումին աւարտին սրբազանը Ազգային առաջնորդարանի յուշանուէրը յանձնեց Իշխան Սաղաթելեանին եւ նորանոր յաջողութիւններ մաղթեց անոր:

Լոս Անճելըս Գաւառի Հաշմանդամներու Յանձնաժողովէն Ետք Տարագճեան Առաջնորդարան Այցելեց

30 յունուարին Լոս Անճելըս գաւառի Հաշմանդամներու յանձնաժողովի անդամ եւ «Մոտըրն սփորթ սըրվիսըզ» ընկերութեան գործադիր տնօրէն Ճէք Տարագճեան, ընկերակցութեամբ Կլենտլլ քաղաքի քարտուղար Արտաշէս Քասախեանի, այցելեց Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեանին:

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսի՝ 2020-ը «Յատուկ խնամքի կարօտ հայորդիներու» տարի հռչակելու որոշումին լոյսին տակ, Տարագճեան եկած էր ներկայացնելու Լոս Անճելըս գաւառի մատուցած ծառայութիւնները՝ յատուկ կարիք ունեցող անհատներուն: Հաշմանդամութիւն ունեցող անհատներու կեանքը բարելաւող եւ անոնց ապագային համար օգտակարութիւն, աջակցութիւն եւ ծառայութիւն մատուցող ընկերութիւն մըն է նաև «Մոտըրն սփորթ սըրվիսըզ» ընկերութիւնը:

Առաջնորդ սրբազանը դրուատեց հիւրին յանձնառութիւնը եւ պատրաստակամութիւն յայտնեց, որ յաջորդող շաբաթներուն եւ ամիսներուն Տարագճեան այս նախաձեռնութեան ծառայութիւնները ծանօթացնէ նաև համայնքին՝ առաջնորդարանին եւ եկեղեցիներու միջոցով:

Առաջնորդը այս առիթով նաև իր օրհնութիւնը տուաւ Քասախեանին, որ թեկնածուներէն է 3 մարտին տեղի ունենալիք Կլենտլլի քաղաքապետական խորհուրդի ընտրութեանց:

The advertisement features a central logo for "HAYE FOOD" with a chef's hat icon. Below the logo, several product packages are displayed, each with its name in Armenian and English, along with prices and preparation instructions. The products include:

- Qorag with Cheese (Գորակ Բալչին / Cheese Beorag):** 18,000 AMD
- Kebbeh Eras (Կիբե Արաս / Kebbeh Eras):** 18,000 AMD
- Mante (Մանթի / MANTE):** 18,000 AMD
- Soubereg (Տոբերեգ / Soubereg):** 12,500 AMD
- Kebbeh Bel Kaymych (Կիբե Բալ Վիճիճ / Kebbeh Bel Kaymych):** 12,500 AMD
- Sujuk (Տոբլոկ / SUJUK):** 500 AMD
- Samsak (Տամսակ / SAMSAK):** 12,000 AMD
- Samsak with Meat & Rice (Տամսակ Բալ Լիճ և Արձ / SAMSAK WITH MEAT & RICE):** 12,000 AMD
- Fahini Bread (Ֆահինի Բրեդ / Fahini Bread):** 5,000 AMD
- Hye Baklava (Հայե Բակլավա / HYE BAKLAVA):** 6,000 AMD

ՄԻՐԵՒ՝ ԸՈՒԷՅՈՒԹԱՆԵՐ
 Այս տասը ճաշատեսակները կրկաք գնել սառնած վիճակի մեջ, Ազգային Առաջնորդարանէն, ամէն օր ժամը 8:30-էն 1:30, բացի Կիրակի օրերէն:

ԱՅԼԱԶԱՆ

Ինչպե՞ս Լուսանկարուիլ

Կը խուսափիք նկարուելէ՝ մտածելով, որ ֆոթոժենիք չէք եւ, հետեւաբար, տգեղ պիտի երեւիք...

Ահաւասիկ քանի մը հնար՝ լուսանկարներուն վրայ սիրուն երեւալու համար:

1.- Նախքան լուսանկարուիլը՝ հայելիի մը առջեւ մարզուեցէք: Այո՛, մարմնի տարբեր դիրքեր, դէմքի տարբեր արտայայտութիւններ, ժպիտ, խնդուք... նայեցէք՝ ո՛ր մէկը կը յարմարի ձեզի, եւ այդ դիրքն ու դէմքի արտայայտութիւնը ընդմիշտ որդեգրեցէք:

2.- Ձեզ նկարողէն պահանջեցէք, որ շատ մօտէն չնկարէ, նաեւ զգուշացէք, որ արեւին ճառագայթները ձեր դէմքին չըլլան, որպէսզի փակ աչքերով կամ դէմքի ծամածռութիւններով չյայտնուիք նկարին վրայ:

3.- Ոտքի նկարուելու պարագային, մէկ ոտքի վրայ կանգնեցէք, նկարը աւելի բնական եւ ձեր կեցուածքը աւելի սլացիկ կ'երեւի:

4.- Աւելի նիհար երեւալու համար երեք-քառորդով կողմնակի կեցէք, գլուխը թեթեւօրէն բարձրացուցէք «գոյգ կզակ»-էն խուսափելու համար: Հրաժարեցէք գծաւոր հագուստներէն, նախապատուութիւնը տուէք «վէ.» օձիքներուն: Այս բոլորը կ'օգնեն, որպէսզի աւելի նիհար երեւիք:

5.- Ուրախ երեւալու համար երբեք դէպի վար մի՛ նայիք, այլապէս ձեր դէմքը տխուր, մելամաղձոտ արտայայտութիւն կ'ունենայ: Նայեցէք ձեր դիմաց:

6.- Թեթեւօրէն շպարուեցէք դէմքի որոշ թերութիւններ ծածկելու համար:

7.- Ձեր մազերը արձակեցէք: Դէպի ետեւ հաւաքուած մազերով ձեր դէմքը բոլորովին մէջտեղ կը մնայ, եւ պզտիկ թերութիւններն իսկ կը շեշտուին: Եթէ ակնոց կը կրէք, հանեցէք զանոնք, որպէսզի դէմքին զիծերը մեղմանան: Ընտրեցէք միագոյն հագուստ, նախընտրաբար՝ բաց, վառ գոյնի: Այս բոլորը կ'օգնեն, որպէսզի նկարին վրայ աւելի երիտասարդ երեւիք:

8.- Որպէսզի ձեր խնդուքը բնական ըլլայ, հրաժարեցէք նշանաւոր «Չիիիզ»-էն... պարզապէս մտաբերեցէք զուարճալի դէպք մը եւ խնդացէք:

7 Համոզիչ Պատճառներ՝ Կազաւորուած Խմիչքներէն Հրաժարելու Համար

1-«Քոքա-քոլա»-ի թիթեղ մը 35 կ շաքար կը պարունակէ, ինչ որ համազօր է 7 կտոր շաքարի, իսկ 2 լիթրնոց շիշը՝ 212 կ շաքար, այսինքն... 42,5 կտոր շաքարի:

2-Կազաւորուած խմիչքներու ֆոսֆորային թթուն կը դանդաղեցնէ մարսողութիւնը եւ կը նպաստէ ոսկորներու հետ կապուած հիւանդութիւններու յայտնութեան, յատկապէս՝ օսթօփոքոզին:

3-«Ամերիքըն արատեմի աֆ ներոլոժի»-ի ուսումնասիրութիւնները եկած են այն եզրակացութեան, որ կազաւորուած խմիչքներու չարաշահումը կրնայ ընկճախտ պատճառել:

4-Առատ քաֆէին պարունակող կազաւորուած խմիչքները կրնան քաղցկեղի որոշ տեսակներ, անքնութիւն, արեան ճնշում պատճառել:

5 -Լուրջ հետազօտութիւններ կը հաստատեն, որ կազաւորուած խմիչքները սոնքութեան հիմնական պատճառներէն են:

6-«Ամերիքըն ասոսիէշըն ֆոր քենսըր ռիսըրչ»-ի ուսումնասիրութիւններուն համաձայն, կազաւորուած խմիչքներու չարաշահումը 87 առ հարիւրով կը բարձրացնէ պանկրէասի քաղցկեղի հաւանականութիւնը:

7-Մայամի եւ Քոլիւմպիայի համալսարաններու գիտնականներուն համաձայն, տայէթ կազաւորուած խմիչքները 43 առ հարիւրով ենթակայ են ուղեղի կաթուածի եւ սրտանօթային հիւանդութիւններու:

Եթէ Տունը Տակաւին Քանի Մը Շիշ Կազաւորուած Խմիչք Ունիք, Զանոնք Գործածեցէք՝

- ա.- Հազուստներուն վրայէն ժանգի հետքերը մաքրելու համար,
- բ.- Սյրած յատակով կաթսաները մաքրելու համար,
- գ.- Մազերուն փակած կպչուն բաներ մաքրելու համար,
- դ.- Արտաքնոցը մաքրելու համար,
- ե.- Մետաղի վրայի (ինքնաշարժ, հեծանիւ եւ այլն...) ժանգի հետքերը մաքրելու համար:

ՏԷ ԿԵՆՍԱՆԻՔԻ ՊԱԿԱՍՈՎ ՊԱՅՄԱՆԱՈՐՈՒԱԾ ՀԻՄՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՏԷ կենսանիւթը մեր մարմնին համար չափազանց անհրաժեշտ է: Անիկա այնքան անհրաժեշտ է, որ անոր բացակայութիւնը կրնայ զանազան հիւանդութիւններու դուռ բանալ:

Ստորեւ կը ներկայացնենք ՏԷ կենսանիւթի պակասի հետ կապուած հիւանդութիւններ.

Կրիփ

ՏԷ կենսանիւթը կը զօրացնէ մարմնին դիմադրականութիւնը, իսկ անոր բացակայութիւնը կրնայ տկարացնել դիմադրականութեան համակարգը եւ նպաստել կրիփի եւ վարակներու զարգացման:

Արեան Բարձր Ճնշումը

Ուսումնասիրութիւններու համաձայն, արեան բարձր ճնշում ունեցող մարդիկ իրենք զիրենք աւելի լաւ կը զգան ՏԷ կենսանիւթի դադահատեր օգտագործելէ ետք:

Քաղցկեղ

ՏԷ կենսանիւթի պակասը կապուած է կրծքագեղձի, շագանակագեղձի, ձուարաններու եւ ստամոքսի քաղցկեղի հետ: Ուսումնասիրութիւններու համաձայն, ՏԷ կենսանիւթի բաւարար մակարդակ ունեցող մարդիկ աւելի կայուն են այս հիւանդութիւններուն նկատմամբ:

Ասմա

Թէեւ գիտութիւնը ստոյգ չի գիտեր ասմայի յառաջացման պատճառները, սակայն որոշ ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, որ շնչառական հիւանդութիւնները կապուած են ՏԷ կենսանիւթի ցած մակարդակին հետ:

2-րդ Տիպի Շաքարախտ

ՏԷ կենսանիւթի բաւարար մակարդակը կ'օգնէ պաշտպանուելու 2-րդ տիպի շաքարախտէ:

Յօդացաւ

Եթէ կը տառապիք մշտական յօդացաւէ, անհապաղ ստուգեցէք ՏԷ կենսանիւթի մակարդակը:

Բժիշկները կը թելադրեն յաճախ զբօսնել մաքուր օդին, յատկապէս՝ արեւոտ օրերուն:

Եթէ մտադիր էք ՏԷ կենսանիւթի դեղահատեր գործածել, անպայման խորհրդակցեցէք ձեր բժիշկին հետ: ՏԷ կենսանիւթի պակասը արեան քննութեամբ կը պարզուի:

www.aztagdaily.com

ՇԱՐԹՈՒԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

Քո ձեռքերը

Ես սիրո՞ւմ եմ քո ձեռքերը
Որոնք, արդէն քանի՛ տարի,
Ինձ ամէնի՛ց ամուր գրկում,
Սակայն երբեք չե՛ն... բանտարկում.
Ինձ աշխարհի տէ՛րը անում,
Սակայն երբեք չեն տիրանում.
Օղակի պէս շուրջս պրկում,
Բայց չե՛ն խեղդում,
Այլ՝ լուկ փրկո՞ւմ,
Ինչպէս փրկում են խեղդուողի՛ն...
Քո ձեռքե՛րը, –
Նո՛ւրբ,
Ասողի՛ կ,
Ու երգեցի՛ կ,
Որոնց ափում,
Ես՝ չո՛ր խեցի,
Մարգարի՛ տ եմ քիչ-քիչ դառնում...
Ես սիրում եմ քո ձեռքերը...
«Մարգարի՛ տ եմ քիչ-քիչ դառնում...» –
Իսկ Մարգարիտն այս աշխարհում
Ինչքան էլ թա՛նկ լինի, անգի՛ն,
Ինչքան չքնա՛ղ ու եզակի՛, –
Երբեք պիտի չխնայե՛ս
Եւ... միշտ... կրծք՛իդ վրա՛յ պահես, –
Թէ՛ չէ, քո ջե՛րմ կրծքից հեռու,
(Քո սիրո՞ւց ու կրծքից հեռո՞ւ),
Իսկոյն խամրո՞ւմ է, դալկանո՞ւմ, –
Կրկին դարձած... նոյն չոր խեցի՛ն...
Իմ սիրելի՛,
Իմ ասողի՛ կ,
Իմ գեղեցի՛ կ...

ԳԷՈՐԳ ԷՄԻՆ